

Akkreditert prøvetaking

Eldri Bjørnstad Kolden, DiO

DiO

Daglig leder Bjørn Arild Gravrok

Teknisk ledelse Eystein Stauri Begby,
Odd-Harald Biribakken Strand

Kvalitetssikrer og faglig ressurs Magnhild Føllesdal

Kvalitetsleder akk. prøvetaking Eldri B. Kolden, oppdragsleder fra 1.jan, 2023

Oppdatert organisasjonsbeskrivelse ligger på dio.as

Hva er akkreditert prøvetaking

- ▶ Krav fra myndighetene for kap. 14 anlegg siden 2008/2009 (Forurensningsforskriften §14-11)
- ▶ Et system for å ta ut representative prøver, sikrer kvalitet på prøvene
- ▶ Målet er at alle skal ta ut lik prøve uavhengig av hvilket anlegg man er på
- ▶ For akkreditert prøvetaking følger man standard NS-EN ISO/IEC 17025:2017 (laboratoriestandard)
- ▶ Sporbarhet

Norsk Akkreditering (NA)

- ▶ Norsk akkreditering, NA, er utpekt av Nærings- og fiskeridepartementet til å utføre teknisk akkreditering.
- ▶ Ledende bedømmere - eksperter på standarden og tolkingen av den.
- ▶ Tekniske bedømmere - kjenner standarden godt, kjennskap til avløpsrenseanlegg
- ▶ Hva er akkreditering?
«Akkreditering er en formell aksept eller godkjenning av at noe eller noen oppfyller spesifiserte krav» (Store norske leksikon snl.no)

Krav for å kunne ta akkrediterte prøver

- ▶ Personell: Gjennomført grunnkurs Akkreditert prøvetaking
Minimum 3 prøveuttak pr. år
Rekvalifisering hvert 3. år
Demonstrere prøveuttak på internrevisjon minimum hvert 3. år,
normalt hvert 2. år.
- ▶ Tekniske forhold på renseanlegget skal være godkjent.
Det må ikke gjøres endringer på anlegget uten at DiO er informert.
Nytt utstyr knyttet til prøvetaking og mengdemåling må
kontrolleres/godkjennes av DiO.
- ▶ Formelle forhold/dokumentasjon
Avtale
Styringssystem, anleggsbeskrivelse
Prøvetakingsplan (skal være signert av anleggseier)
Internrevisjon

Styringsystemet

Dokumenter felles for alle anlegg

- ▶ Kapitler
 - ▶ Prosedyrer
 - ▶ Lister
 - ▶ Skjema
-
- ▶ Ligger på www.dio.as

Vedleggspermen - anleggspesifikk

- ▶ Vedlegg 1
 - ▶ CV-er
- ▶ Vedlegg 2
 - ▶ Anleggsoversikt
 - ▶ Vannmengdemåler (VMM)
 - ▶ Utstyrsløgg
- ▶ Vedlegg 3
 - ▶ Befaringsrapport og IR-rapport
 - ▶ Innværende år og tre år tilbake (2022-2019)
- ▶ Vedlegg 4
 - ▶ Gjeldende prøvetakingsplan, signert av anleggseier
- ▶ Vedlegg 5
 - ▶ Skjema A for innværende år
 - ▶ Gjerne også Skjema C og rådataskjema
- ▶ Vedlegg 6
 - ▶ Dokumentasjon for de siste 3 år (2022-2020)

Viktig utstyr

- ▶ Prøvetaker
- ▶ Termometer
- ▶ Kjøleskap
- ▶ Fryser
- ▶ Øse (1-3 for å fylle en flaske)
- ▶ Dunk
- ▶ Noe til å røre med
- ▶ (Trakt)
- ▶ (Flaskeholder)

Internrevisjon

- ▶ Gjennomføres av DiO
 - ▶ Sjekker Vedleggspermen
 - ▶ Sjekker skjemautfylling ved prøveuttak og rådata
 - ▶ Demonstrere prøveuttak
 - ▶ Kontrollerer utstyr (prøvetaker, termometer, hvert 5. år: mengdemåler)

Bedømmingsbesøk Norsk Akkreditering

- ▶ Gjennomføres av Norsk Akkreditering

Besøker både kontoret og utvalgte anlegg

- ▶ Sjekker samsvar med 17025
- ▶ Sjekker samsvar med styringssystemet
- ▶ Anlegg besøkes når de er nye i akkrediteringen, ved endringer og ellers ca. hvert 5. år.

Andre oppgaver i DiO knyttet til akkreditert prøvetaking:

- ▶ Avviksbehandling
- ▶ Kontroll av innsendte skjema
- ▶ Statistikker og trendanalyser
- ▶ Anleggsdokumentasjon
- ▶ Beregning av bidrag fra septik/eksternslam
- ▶ Vurdering av prøvepunkt
- ▶ Ledelsens gjennomgang
- ▶ Interne revisjoner av organisasjonen
- ▶ Grunnkurs kontrahert personell
- ▶ Rekvalifiseringskurs kontrahert personell
- ▶ Faglig oppdatering/konferanser